

УДК 159. 9:351. 741(477) (063)

Юлія Юріївна БОЙКО-БУЗИЛЬ,

завідувач кафедри психологічних дисциплін Інституту кримінально-виконавчої служби, кандидат психологічних наук, доцент

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1715-4327>

ДО СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ СУТІ РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ І ПІДРОЗДІЛІВ МВС УКРАЇНИ

У концепції першочергових заходів реформування системи МВС підкреслено, що європейська інтеграція України зобов'язує нашу державу забезпечити ефективне функціонування правових соціальних інститутів, які гарантують верховенство права, збереження прав та свобод людини, їх ефективний захист. Одним з таких завдань виступає організація Міністерства внутрішніх справ України (далі – МВСУ) як цивільного органу європейського зразка.

Як не парадоксально, але кожен новопризначений міністр МВСУ з категоричною обов'язковістю заявляв про необхідність проведення реформування відомства. Але лише в 2015 році МВС підійшло до проведення реформ. Тепер ми спостерігаємо за розвитком кардинальних змін у відомстві, які розпочалися 17 травня 2014 року, коли очільник Головного штабу МВСУ М. Г. Вербенський анонсував початок реформування і проінформував про поетапне перетворення системи МВСУ. Далі 22 жовтня 2014 року, після обговорення на розширеному засіданні колегії МВСУ, Кабінет Міністрів України схвалив Розпорядженням № 1118-р. Концепцію першочергових заходів реформування системи МВС. Цього ж дня Кабінет Міністрів затвердив Стратегію розвитку органів внутрішніх справ.

Нагадаємо, що 17 червня 2016 року на урочистих заходах, присвячених церемонії випуску поліцейських, міністр внутрішніх справ України Арсен Аваков констатував, що «Реформа МВД – це не стільки реформа структури, скільки реформа відносин». У відповідності з реформою та на основі принципів: верховенства права, деполітизування, демілітаризації, децентрації, підзвітності і прозорості в роботі, тісного співробітництва з населенням та місцевими громадами, професійної підготовки персоналу, оптимізації структури, планувалось здійснити функціональне і організаційне перетворення апарату МВСУ, ліквідувати структурні підрозділи, які мають схожі функції та прийняти законодавчу базу відносно зменшення чисельності ОВСУ. Таким чином перетворивши МВСУ на правоохоронне багатoproфільне цивільне відомство європейського зразка.

Відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» головною ціллю є впровадження європейських стандартів життя та вихід України на провідні позиції в світі, на основі руху вперед векторів розвитку,

безпеки, відповідальності та гордості. Стратегія передбачає в рамках, перерахованих чотирьох векторів руху, реалізацію 62 реформ та програм розвитку держави. Серед них пріоритетними визначені 8 реформ та 2 програми.

За вектором безпеки однією з першочергових виступає реалізація реформи правоохоронної системи. Ціллю державної політики в сфері реформування правоохоронної системи є коригування завдань і функцій правоохоронних органів, впровадження нових принципів проходження служби, нових критеріїв оцінки роботи правоохоронців для підвищення рівня захисту і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави від протиправних посягань.

Реформування правоохоронної системи передбачає формування нової системи МВСУ як цивільного органу, який формує державну політику в сферах протидії злочинності та забезпечення громадського порядку, комплексного управління державним кордоном, протидії нелегальної міграції, цивільного захисту, пожежної безпеки та протидії надзвичайним ситуаціям. МВС виступає в якості головного органу виконавчої влади, який концентрує в собі координацію та контроль за діяльністю інших елементів системи внутрішніх справ.

Відзначимо, МВСУ є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України. МВСУ є головним органом в системі центральних органів виконавчої влади, яка забезпечує формування державної політики в сферах: забезпечення охорони прав та свобод людини, інтересів суспільства та держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг; захисту державного кордону і охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні; цивільного захисту, захисту населення і території від надзвичайних ситуацій і запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної і техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності; міграції (імміграції і еміграції), в тому числі протидії нелегальної (незаконної) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців і інших визначених законодавством категорій мігрантів.

Таким чином, до органів МВСУ, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ відносяться: Національна поліція України, Державна прикордонна служба України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Державна міграційна служба України та Національна гвардія України.

Разом із тим соціально-психологічна суть реформування органів і підрозділів МВС України передбачає визначення спектру соціально-психологічних орієнтирів вектору руху, проясненні механізмів їх втілення та чіткому формулюванню регуляторів поведінки.

Список бібліографічних посилань:

1. Бойко-Бузыль Ю. Ю. Структура и функции органов и подразделений МВД Украины в контексте реформирования правоохранительной системы. *Международный научно-практический журнал «Legea și viața»*. №8/2 (296). Кишинев, 2016. С. 11-15.

УДК 340. 132

Тетяна Григорівна ГЕРАЩЕНКО,

доцент кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат філософських наук, доцент

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5918-2019>

**ЗБЛИЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРАВОВИХ СИСТЕМ
ЯК СТРАТЕГІЯ ДЕМОКРАТИЧНОГО РОЗВИТКУ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

У сучасних науках про суспільство глобалізація стала однією з ключових дослідних проблем. Її вплив на функціонування галузей життєдіяльності людської спільноти потребує ґрунтового осмислення. Серед найбільш значущих причин виникнення глобалізаційних процесів можна виділити такі, як: поширення інтернаціоналізації, яка є наслідком активної співпраці і взаємозалежності країн; поява якісно нових інформаційних технологій; загострення глобальних проблем, викликаних стрімким розвитком цивілізаційних процесів.

Теоретичним підґрунтям з'ясування взаємопов'язаності глобалізаційної складової із принципом народовладдя є дослідницькі роботи Т. Алексєєва, М. Белла, Р. Буларда, Дж. Ролза, В. Горбатенка, А. Гідденса, Г. Курдюкова, О. Сидоренко, О. Федоровської, Л. Фрідмана та інших вітчизняних та зарубіжних учених.

Принцип народовладдя є важливою засадою основ конституційного ладу демократичних країн, зокрема України. Вищим проявом народовладдя є безпосередня реалізація влади народом, визнання народу верховним носієм та єдиним джерелом державної влади. Це право закріплене у Конституції України, яка визначає також механізм його реалізації. Безпосереднє волевиявлення народу проявляється через вибори і референдуми.

Синтетична теорія американського філософа Дж. Ролза пропонує ідеально-типову політичну модель в сучасних ліберально-демократичних суспільствах. Її нормативне підґрунтя становлять два принципи: по-перше, кожна людина повинна мати рівні права щодо найбільш загальної схеми рівних основних свобод, сумісних з подібними схемами свобод для інших; по-друге, соціальна та економічна нерівність має бути